

El rapte del temps del Lluís o la recerca del temps perdut

El temps passa, corre, salta, galopa, remou, avança sense parar mai, marcant un camí implacable i limitat en les nostres vides, des que naixem fins que desapareixem.

Tot queda emmarcat per un espai i un temps. Així es fa la història.

El rellotge és un invent fantàstic perquè, en silenci, intenta pautar les nostres passes; tot i que nosaltres estiguem en ralenti, les busques van sempre endavant. És una màquina que engarjola el temps entre reixes, deixant-lo passar a raigs constants, mogut per piles, per sol, per pols...

Fem el que fem el temps ens acompanya en l'ambient, l'atmosfera, l'humor, l'entusiasme, l'ensopiment, la tristesa, la malenconia... ens lliga de peus i mans en tot allò que l'home porta a terme.

Si algú vol conèixer el temps que fa ha de saber el que ha fet, apuntar ordenadament i rigorosament les dades dels meteoros que es produeixen, les temperatures, les precipitacions, la quantitat, el tipus, el moment en què tenen lloc. Tot això perquè sigui fiable i digne de ser reconegut com a valor seriós. Requereix un treball constant, una paciència inaudita, un rigor, un control que només algú amb un seguiment científic pot mantenir amb exactitud.

Davant d'una moneda antiga, un tros de vidre vell, una mica de ceràmica grisa, un tros de sílex, una pedra de molí... es pot reconstruir, imaginar tot un assentament, una petita civilització rural en un temps llunyà.

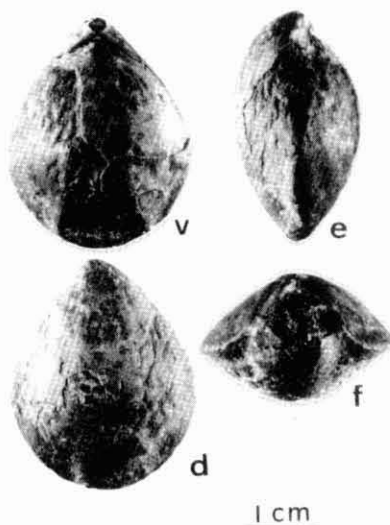
Si algú volgués atrapar les empremtes que ha deixat el pas del temps en les nostres contrades, en les nostres roques, les nostres muntanyes, els nostres rius, el nostre cel, hauria d'observar, prendre nota, prendre'n imatges, dibuixos, ser molt meticulós en les marques.

Aquest personatge que buscant, endinsant-se en el passat, ha construït el present sense poder arribar al futur és en Lluís

El Lluís amb altres membres de l'Àmbit de Recerques del Berguedà.

Nucleatina viladrici n. sp. Nova espècie de braquiòpodes del Maastrichtià del Prepirineu català (St Julià de Cerdanyola), caracteritzada per la comisura frontal multiplegada i dedicada pr Sebastià Calzada a D. Lluís Viladrich, encarregat del la Paleontologia del Museu Municipal de Berga.

Viladrich i Pons, un home que ha viscut pel Berguedà "de soca a rel", defensant la catalanitat i la territorialitat fos on fos, buscant sempre la manera de millorar la comarca.

La seva passió pel TEMPS ATMOSFÈRIC el va portar durant gairebé 20 anys a fer observacions diàries - fins al mateix dia 21 de maig de 2006 - de temperatures, precipitacions, pressió, fenòmens... a plantar casetes meteorològiques a les diferents escoles on havia treballat, a apuntar totes les efemèrides destacables de cada jornada (des del pas d'un esquirol a vista d'un bernat pescaire o una llampegada intensa...).

La seva curiositat pel TEMPS HISTÒRIC el menà a l'estudi i la recopilació de tot un món mil·lenari al mas de Vilajoana. Un món que li parlava en trossets de ceràmiques, vidres, velles pedres de molí, ferros de formes suggerents... a tot això li buscava el significat, l'origen, la utilitat. De les pollegueres de les portes fins als fils de coure de la llum.

Del temps encara proper al TEMPS PALEONTOLÒGIC, que va cercar en diferents restes, empremtes i on va trobar signes dels

sers vius que foren berguedans i ocuparen el registre fòssil des dels quasi 400 milions d'anys que tenen les roques més antigues de les nostres contrades. El país li deurà sempre el mèrit de la descoberta de les petjades de dinosaure de Fumanya. Veia on els altres no hi veien. Moltes mostres empolsinades al Museu Municipal de Berga prengueren bona part del seu temps: trobant-les, classificant-les, netejant-les i mostrant-les als actuals berguedans. Justament per buscar exemplars de fòssils dels diferents temps, va fer moltes excursions, de les quals prenia nota de forma extremadament acurada i endreçada. Va trobar moltes mostres i va fer moltes coneixences lligant el passat amb el present (el nostre festeig va ser amb l'excusa de fer troballes noves, ell de fòssils i jo de cargols vivents. Tots, però, berguedans); les sortides s'havien de fer preferiblement després de la pluja perquè així es veia millor allò que lluïa.

I per altra banda, la velocitat de la seva vida estava marcada per la calma. Anava més aviat amb primera i amb quatre per

quatre, assaborint el que feia, tocant de peus a terra, en contacte directe on era...

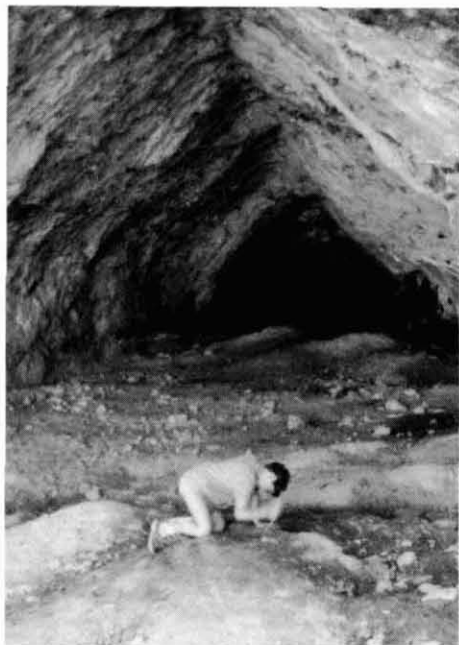
Tota aquesta recopilació de dades i material ha omplert una vida, un temps, 48 anys, amb un comú denominador: amor pel Berguedà i pel temps. Qualsevol troballa obria els ulls i la il·lusió de conèixer quelcom més, cercant-ne el seu significat. Li agradava arribar al darrer dia del mes per poder fer el càlcul de les mitjanes tèrmiques i de precipitacions i veure com s'anava omplint la pica amb la poca o molta aigua que queia o si s'havia batut rècord de sequera o de fred!

Passant el temps omplia el seu temps, controlant, mil·limetrant, el pas que deixen les busques en una terra, el Berguedà. I amb tot això, gaudint-ne, explicant-ho, mostrant-ho, criticant-ho en els diferents àmbits en què es movia: Museu Municipal de Ciències Naturals, L'Àmbit de Recerques del Berguedà, IES Gironella (IES Pere Fontdevila), La Roca de Canal 4, Col·lectiu Berguedà de Ciències Naturals, Grup de Defensa de la Natura, Museu Geològic del Seminari de Barcelona, Societat Catalana

Trepitjant terreny cremat al Baix Berguedà.

Participant en les Xerrades "Berguedà 2010" al Pavelló de Suècia el novembre del 2000.

Vitrina del Museu Municipal de Ciències Naturals de Berga, Mostres trobades i dipositades pel Lluís.

de Geografia, escoles berguedanes, amics, familiars, veïns...

El més trist és que havent-hi moltes més voltes per donar, aquest rellotge s'ha parat per una mala connexió i enmig de professionals que no han sabut fer avançar la maquinària d'un jove berguedà que en una excursió pels masos de Vilosiu, cercant el passat va trobar la fi del seu temps... Fins i tot aquest dia prenia apunts del que s'anava dient (era un costum que li venia de petit, ho apuntava absolutament tot: dia, hora, temps, comentaris, si feia foto, diapositiva, dibuixos, amb qui anava, què trobava, impressió...)

Tota una vida amb el fil conductor del RAPTE DEL TEMPS que ha deixat molta dedicació, molt rigor, molta cura en les dades, molta metòdica, molt sentiment, molt amor per una terra en vies de destrossar les contrades i sense alçar les barrica-des. Si s'ha de posar un qualificatiu al seu historial és la recerca de la perfecció en tot allò que feia: poc a poc i bona lletra! (Justament i en contrast, una malaltia marcada per l'acceleració en el creixement de les seves cèl·lules el va envair, és a dir, pas de cargol per fora i pas de llebre per dins!) Quan n'estava segur defensava a tort i a dret el seu parer... No ho deia per dir, estava pensat, repassat, demostrat. Era un científic de comarca interior, però amb esperit d'honor! (El temps s'havia de mirar a una hora fixa, les vuit hores solars, fos Nadal, Reis o Cap d'Any. Si no, no tenia validesa...). La seva formació universitària a la Universitat de Barcelona, la facultat de Química, el marcà de ple en la precisió, l'exactitud i l'experimentació. Fos el que fos, ell havia de saber per què passava, per què era així, com era, per què ser-

El Lluís ja li venia de petit, l'afecció de moure's entre rocs.

Paradís de Vilajoana, repòs del Lluís.

via; els interrogants s'obrien en qualsevol fet fins a trobar-ne la resposta.

El ventall de temes diversos que ha treballat el Lluís s'acaben en una cançó de bressol de J. Brahms que tenia sobre la pianola de casa, com si sabés que s'acostava el descansar per sempre més i anava preparant la son...!!!!

Ens queden, del seu treball, molts articles escrits, una espècie que porta el seu propi cognom *Nucleatina viladrici* (un braquiòpode del Maastrichtià trobat a St. Julià de Cerdanyola el 1995), una cançó compassada, *Lluïsu* (que poguérem escoltar inèditament en el seu comiat), molts arbres plantats, dos fills, una esposa, uns pares, una germana, moltes paraules, molts consells, moltes crítiques, molts somriures, molts silencis...

Queda tot un exemple, una informació, un record, una veu, unes imatges. Tots els que l'hem pogut conèixer ens hem de sentir orgullosos d'haver-lo gaudit i que ens hagi encomanat part de la seva il·lusió durant aquest temps meravellós! Gràcies, Lluís, per tot el que ens has ensenyat!

Queden dos fills, el Genís i l'Arnau, que esperem que puguin seguir els seus passos i que la genètica i l'esforç facin honor al seu pare en el treball i l'estudi!

Amb tot, s'ha de dir que fes el que fes ho feia perquè ho volia i li agradava, no volia sentir-se lligat... Ara reposa junt al seu paradís estimat de Vilajoana, on el silenci s'escolta i la remor de l'aigua cau entre roques. És en pau... amb la natura tornant el que li ha donat... temps!

En el fons ha viscut una vida curta, però plena de temps per a moltes coses, moltes passions, moltes afeccions, molts interessos, amb un somriure que sortia del fons del seu cor o una veu sencera que encara va el que volia dir. En el fons, ha viscut una vida curta raptant el temps amb les seves formes diverses del seu territori, del seu passat, construint el seu present i deixant pas al futur...

Et trobem a faltar en tot, Lluís. Passi el temps que passi sempre seràs amb nosaltres!

"El temps tot ho dóna i tot ho pren, tot canvia, però res pereix" de Giordano Bruno (fou cremat a la foguera el 1600). El temps li ha donat la vida, però també l'hi ha pres. En canvi, romandrà amb nosaltres.

NOTA

Sempre esperem que passi alguna cosa i el que va passant, de veritat, és la VIDA!

Montserrat Gorchs Corominas
biòloga